

”Vår Orlando är som en stor komposition”

SCEN De läste Virginia Woolfs Orlando för varandra - och längtade efter att arbeta i lera och med lergökar. Resultatet blev Orlando a biography som har premiär på Malmö dockteater nästa vecka. - Hela boken Orlando är som en frisk fläkt, en storm och uppmaning om att göra vad vi vill, säger scenkonstnären Ellen Norlund som skapat föreställningen tillsammans med kompositören Siri Jennefelt.

Gunilla Wedding
gunilla.wedding@skd.se

PREMIUM

Scenlokalen hos Malmö dockteater är inhägnat av kritvita lakan från Ellen Norlunds mammas vind. "Som en skyddande sänghimmel" beskriver hon dem. Rummet är också fyllt av mängder av prylar - allt från gamla foton till Siri Jennefelts inspelningsutrustning - och så lera i olika former och färger. På ett vitt lakan i bakgrunden rullar en film där Ellen Norlund och Siri Jennefelt letar blålera på Lomma strand och i mitten av rummet tronar en fantasieggande lerskulptur.

- Vi kallar det här rummet för en audiovisuell utgrävningsplats där vi muddrar upp minnen, ljud och prylar och så ser vi vad som händer när de bubblar upp till ytan och möts här. Vi muddrar från olika tider och olika personer, berättar Ellen Norberg.

400 kilo lera

Lerskulpturen i rummets mitt var det som kom till först när repetitionsprocessen startade tidigare i höst.

- Vi köpte in 400 kilo lera och byggde den tillsammans med lerkonstnären Milan Tarascas som har inspirerat oss mycket, berättar Ellen Norlund. Tanken var att börja repetitionerna med att skapa något som vi inte hade kontroll över och som skulle få styra processen. Vi visste egentligen bara att vi ville bygga så stort som möjligt och infoga så många lergökar vi kunde på en vecka.

- Totalt blev det 56 lergökar och så blev det också som en grotta inne i skulpturen, lägger Siri Jennefelt till. Orlando i Virginia Woolfs bok sover sig igenom alla förändringar och plötsligt uppstod den här viloplatsen inuti skulpturen där det är tyst och stilla och doftar lera

Siri Jennefelt testar en av de 56 lergökar som ingår i skulpturen.

Foto: Milan Tarascas

Lera och Woolf

Idén till Orlandoföreställningen föddes med en lergök i en tidigare föreställning av Ellen Norlund och Siri Jennefelt. Och med en workshop i lera i London med ovan nämnda Milan Tarascas.

- Den lilla lergöken fick aldrig blomma ut ordentligt så när vi åkte till Milans workshop blev det självklart att vi skulle bygga en större skulptur med lergökar i, berättar Siri Jennefelt. Lergökar finns i alla tider och i alla kultur.

- Samtidigt som vi var nyfikna på materialet lera och lergökar läste vi Virginia Woolfs Orlando för varandra och tittade på Sally Potters filmatisering från 1992, säger Ellen Norlund. Med Orlando har Virginia Woolf skapat en slags önskebiografi där hon ger en person tillgång till gränslöshet, att röra sig fritt mellan både tid och kropp. Det ger tillfälle för minne och tid att glida samman och allt är i förändring. Hela boken är en uppmaning om att göra vad man vill och ta för sig. För oss har Orlando blivit ett skyddande skal och det här scenrummet ett skyddande rum där vi kan få göra vad vi vill, testa och känna på lera och testa nya former konstnärligt.

- Egentligen kan man tycka att Orlando och lera är ganska lätt att koppla samman, säger Siri Jennefelt. Lera är omformbar och förändras över tid.

Vinden förenar

Associationerna mellan lera och Orlando fortsatte och Ellen Norlund och Siri Jennefelt hittade också vinden som ett förenande element.

- Vi blåser i lergökarna och det blåser också mycket i Orlando, säger Siri Jennefelt. Vi har sett vinden som en längtan att dras med och få blåsa bort till nya platser.

- Sedan tänkte vi också vind på ett annat sätt, fortsätter Ellen Norlund. Jag började tänka på min mammas vind där hon har enormt mycket saker. Både hon och mormor har samlat på saker och inget har slängts på hundra år. Jag gjorde en muddring och tog med mig saker till scenlokalen. Där fanns till exempel fotografier som mamma tagit på strand, natur, blommor, snö och löv. Samma motiv år efter år. Ingen har någonsin tittat på dem innan, men nu har skärvor av dem kommit hit.

Om bilder och filmer är det Ellen Norlund arbetar med på scen är ljuden Siri Jennefelts avdelning och även hon har fått vindsfynd att jobba med.

- Jag fick gamla kassetband och jag har också tagit hit kassetband från min barndom och från längre tillbaka, säger hon. På samma sätt som Ellen letar i bilder letar jag i ljud efter att olika tider och personer ska mötas. Till exempel har jag en inspelning från när min mormors pappa spelar fiol, det måste vara tidigt 1900-tal, och så möter det Ellen som spelar fiol 1996.

Hur skulle ni beskriva er föreställning?

- Jag tänker att den är som Orlando, säger Ellen Norlund. Det är ett myller av saker att falla in i och ut ur och vi har absolut inte tänkt att vi måste välja och välja bort. I Woolfs Orlando får man leva i 400 år och göra vad man vill så allt som vi är sugna på får vara med i vår Orlando. Det är som en stor komposition.

Ett laboratorium

Ellen Norlund satte 2017 upp föreställningen Limmerskan and the glue movement på Malmö dockteater.

- Limmerskan var en otroligt uppskattad och egensinnig föreställning som tillförde dockteatern mycket, säger Erik Holmström, konstnärlig ledare för Malmö dockteater. Den här teatern är till för att visa att teater kan vara så mycket olika saker. Här vill vi att det ska vara ett laboratorium och då letar man också efter folk som inte gör teater på de mest klassiska sätten. Rummen för det klassiska finns redan.

11 november är det premiär för Orlando och dags för Ellen Norlund och Siri Jennefelt att bjuda in publiken till sitt skyddade Orlandorum.

- Det är jätteläskigt men vi vill ändå att fler människor ska få vara i det här rummet, säger Ellen Norlund. Publiken samlas utanför och får ta på sig spatofflor och leds sedan in i rummet, på vägen hinner de sakta in och ta det varsamt.

Fakta

Orlando

Spelas 11/11 till 19/12 på Malmö Dockteater

Idé, koncept, installation/rum och regi: Ellen Norlund

Medverkande: Ellen Norlund, Siri Jennefelt

Musik och ljuddesign: Siri Jennefelt

Ljusdesign: Kerstin Weimers

Konstnärlig samtalspartner: Jesper Feldt

Konstruktion och tillverkning: Paul Karlsson

Körtekniker och teknisk kompetens: Amanda Leber

Lerguru: Milan Tarcas

Producent: Michelle Holm

Coronasäkerhet: Orlando spelas för en publik på max 15 personer. Handsprit och munskydd finns på plats och publiken slussas in ett sällskap i taget. Den som blir sjuk får pengarna tillbaka eller kan boka om sin biljett